

●เขียนต้นฉบับวันอังคารที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ขึ้น ๗ ค่ำ เดือน ๔

“อาจจะเป็นเพราะผมเป็นนักเขียนและเป็นครูสอนวรรณกรรม และการเป็นนักเขียนนั้น กระมัง ที่ทำให้เกิดความคิดที่จะจัดกิจกรรมอะไรสักอย่าง เพื่อให้นิสัยที่เป็นคนหนุ่มสาวได้พบปะนักเขียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการเขียน การอ่าน การวิจารณ์ และที่สำคัญคือ ได้สร้างแรงบันดาลใจในอันที่จะหันมาสนใจงานวรรณกรรม จะเป็นผู้อ่านที่ดี หรือจะเขียนหนังสือก็ไม่ว่ากัน และนี่เองคือที่มาของโครงการ... วรรณกรรมสัญจร...”

ในค่ายวรรณกรรมสัญจรครั้งล่าสุด เมื่อปลายเดือนที่แล้ว ไพฑูรย์ ธัญญา หรือ ผศ. ธัญญา สังขพันธ์พานนท์ ได้บันทึก “ย้อนรอยเก่า เล่าเรื่องค่าย” ไว้ค่อนข้างละเอียด เขาบอกไว้ชัดเจน เพราะเขาเป็นนักเขียนด้วย เป็นครูสอนวรรณกรรมด้วย ผมอ่านแล้วก็หลับตาเห็นใบหน้าเพื่อนพ้องน้องพี่มากมาย ที่สำคัญคือดวงหน้าอันชื่อไสวศึกษาของคนหนุ่มสาว รายชื่อวิทยากรในรอบ ๒๐ ปี มีชื่อของผมปรากฏอยู่น้อยกว่า ๑๐ ครั้ง-อดแปลกใจไม่ได้ เหตุใดผมถึงไปได้บ่อยครั้งเพียงนั้น อาจเป็นเพราะว่าผมผูกพันกับกิจกรรมนี้ และตัวเองมีเวลาว่างมากพอ

บางช่วงทำงานประจำ บางช่วงทำงานอิสระ ประเภทเรียกตัวเมื่อไหร่ก็ได้ทันที

วิทยากรท่านอื่นๆ ที่สลับกันไปก็มากหน้าหลายตา รวมกันแล้วก็เรียกเป็นกองทัพนักเขียนได้ อาทิ ชาติ กอบจิตติ, ศักดิ์สิทธิ์ มีสมสืบ, พิบูลศักดิ์ ละครพผล, จำลอง มั่งชลจิตตร, อีรภาพ โลหิตกุล, ศุ บุญเลี้ยง, สถาพร ศรีสังข์, บินหลา สันกาลาคีรี, เจน สงสมพันธุ์, เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์, พินิจ นิลรัตน์, อรสม สุทธิสาคร, วีระศักดิ์ ขุนอิน, วีระศักดิ์ จันทร์ส่งแสง, สุวิธานนท์ รัตนภิมล, ศิลา โคมฉาย, เสี้ยวจันทร์ แรมไพร, ชูเกียรติ ฉาโรสง, นิรันศักดิ์ บุญจันทร์, ขจรฤทธิ์ รักษา ฯลฯ

หรือเรียกได้ว่าแทบจะทั้งสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทยนั่นเลย...

“กิจกรรมในปีแรกเป็นไปอย่างเรียบง่ายเป็นกันเอง แต่สนุกสนานและประทับใจเป็นอย่างมาก เราตั้งวงล้อมรอบกองไฟ คุยกันเรื่องวรรณกรรม

ตั้งแต่หกโมงเย็น อากาศกลางวันในช่วงฤดูหนาว ช่วยทำให้การพูดคุยมีบรรยากาศที่แทบลืมไม่ลงเลย กว่าที่จะเข้านอนได้ก็ค่อนข้าง สำหรับผม, กนกพงศ์, ไพฑูรย์ และเด็กหนุ่มอีกสองสามคน ไม่ได้นอนเลยในคืนนั้น เราก่อไฟผิงและนั่งคุยกันข้ามคืน...”

ครุฑัญญาฟื้นความหลังกิจกรรมครั้งแรกเมื่อ ๒๐ ปีก่อน และ “เด็กหนุ่มสองสามคน” ที่เขาว่านั้น คนหนึ่งน่าจะคือ ชัชวาลย์ โคตรสงคราม ซึ่งต่อมากลายเป็นนักเขียนมีชื่อเสียง และเป็นครูสอนวรรณกรรมด้วย แถมในกิจกรรมค่ายในช่วงหลังนี้ เขาก็ไปเข้าค่ายอีกครั้งในฐานะวิทยากร กุดจี-พรชัย แสนยะมูล นักเขียนอารมณ์ขันเสียดสีสังคม ก็เป็นผู้หนึ่งที่ฟื้นความหลัง ประมาณปี ๒๕๓๙ กิจกรรมนี้จัดที่หมู่บ้านอีสานนาตุณ มหาสารคาม เขาเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ ๔ อดสำหรรวมเพื่อนชมรมวรรณศิลป์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ไปขอร่วมกิจกรรมกับชมรมวรรณศิลป์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เขาบอกว่า “ถึงวันนี้ก็จำไม่ได้แล้วว่าพวกพี่ๆ นักเขียนและนักดนตรีเขาพูดอะไรให้ฟังบ้าง รู้แต่สิ่งที่ได้มาคิดตัวจนสร้างทางของตัวเองได้ก็คือ แรงบันดาลใจ...” ต่อมาเขาก็เป็นผู้หนึ่งในทำเนียบวิทยากรค่าย

นี่เป็นเพียงบทบันทึกย่อๆ ของผมเท่านั้น ที่จริงยังมีเรื่องราวเล่าขาน หรือนิทานรอบกองไฟอีกมากที่ยังเล่าไม่หมด หากมีโอกาสสองพบแง่มุมดีๆ ที่น่าสนใจ โดยเฉพาะจากมุมมองของนักศึกษาสมาชิกค่ายที่เติบโตขึ้นในวิถีสังคม คงได้หาทางบันทึกเพิ่มเติมอีกตามสมควร

“๒๐ ปี วรรณกรรมสัญจร” กิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมในรั้วมหาวิทยาลัย ที่ออกนอกรั้วมหาวิทยาลัยไปเรียนรู้แรงบันดาลใจชีวิตในป่าเขา ถ้ำเนาไพร จากแรงบันดาลใจของครูผู้หนึ่ง ส่งต่อแรงบันดาลใจสู่คนหนุ่มสาวจำนวนมหาศาล

เชื่อได้ว่า-คนที่รักเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม อ่านหนังสือ ดูหนัง ฟังเพลง จะกลายเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าความหมาย เข้าใจโลก เข้าใจชีวิต ไม่สร้างปัญหาสังคมด้วยอวิชชา

ขอแสดงความนับถืออีกครั้ง สำหรับครูจากพิทลุง ณ ดินแดนมหาสารคาม-ไพฑูรย์ ธัญญา!